ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/687-1489

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	18.06.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	09.05.2025
Teabevaldaja	Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet (MUPO) aadress: Paldiski mnt 48a, 10614 Tallinn e-posti aadress: munitsipaalpolitsei@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@xxxxxxx

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna MUPO-l puuduvad vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ning vaide esitaja on juhatatud kutseregistris avalikustatud ametniku pädevust tõendava teabe juurde.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 29.04.2025 esitas vaide esitaja MUPO-le teabenõude, milles palus väljastada korrakaitseosakonna osakonna juhataja asetäitja kõrgharidust või korrakaitseametniku kutseharidust tõendav dokument ja vähemalt üheaastast juhtimiskogemust tõendav dokument.
2. 09.05.2025 vastuses teabenõudele selgitas MUPO, et ametniku pädevust on võimalik kontrollida kutseregistrist (www.kutseregister.ee/kutsed) ametniku ees- ja

perekonnanime järgi otsides. Tunnistuse numbrile klõpsates avaneb täpsem kutsestandardi kirjeldus.

Varasem juhtimiskogemus aastatel 2007–2019 on turvaettevõtetes teenistusjuht (turvajuht), turvalahenduste müügijuht ja turvadivisjoni juht, kus tööülesannete hulka kuulusid nii protsesside kui inimeste juhtimine.

3. Kuna MUPO ei väljastanud vaide esitajale tema poolt soovitud haridust tõendavat dokumenti, siis leidis vaide esitaja, et MUPO ei ole täitnud teabenõuet nõuetekohaselt ja esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja MUPO-le teabenõude ametniku ametijuhendis ära toodud pädevuse tõestamiseks. Amet oma vastuses ei ole edastanud haridust tõestavat dokumenti. Viidatud on kutseregistrile, kus sellised andmed puuduvad.

Vaide esitaja leiab, et avaliku teabe seaduse eesmärgiks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Vaide esitaja on seisukohal, et MUPO takistab tema õigusi avaliku teabe saamisel.

Vaide esitaja palub inspektsioonil kohustada MUPO-t talle väljastama teabenõudes soovitud dokumendid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on MUPO selgitanud, et MUPO valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumenti, mis tõendaks korrakaitseosakonna juhtaja asetäitja kõrgharidust või kutseharidust kuna andmed on leitavad veebilehelt www.kutseregister.ee ning korrakaitseametniku koolitusele on suunanud ametniku koolitusspetsialist koostöös personalijuhiga. Xxx Xxxxxx on väljastatud kutsetunnistus turvajuht tase 5 ja kutsetunnistus korrakaitseametnik tase 5.

Samuti on MUPO oma vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et MUPO valduses ei ole dokumenti, mis tõendaks korrakitseosakonna juhataja üheaastast juhtimiskogemust MUPO on lähtunud veebiaadressil www.kutseregister.ee olevatest andmetest ning Curriculum Vitae sisust, mille esitas Xxx Xxxxx tööle kandideerimisel.

MUPO märgib oma vastuses, et tunnistab oma eksimust, et oleks pidanud keelduma soovitud dokumendi väljastamisest, kuna MUPO-l soovitud dokumenti ei ole, kuid selle asemel suunas teabenõudja kutseregistreisse, kus teabenõudjal on võimalik tutvuda Xxx Xxxxxx väljastatud kutsetunnistustega.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuselt dokumente, mis on asutusel olemas.

2. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale

teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise. Samuti on teabevaldaja kohustatud avalikustama avalikustamisele kuuluva teabe seaduses sätestatud korras (AvTS § 9 lg 2 p 3).

3. AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt tuleb teabenõue täita teabevaldaja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud e-posti aadressile. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23 ning keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada.

4. Kui soovitud teave on avalikustatud, siis võib teabevaldaja teavet väljastamata, sellest teabenõudjat viie tööpäeva jooksul teavitada, koos andmetega taotletavale teabele juurdepääsu viisi ja koha kohta.

Teabenõudele vastamine

5. 29.04.2025 teabenõudes palus vaide esitaja väljastada korrakaitseosakonna juhataja asetäitja kõrgharidust või korrakaitseametniku kutseharidust tõendav dokument ja vähemalt üheaastast juhtimiskogemust tõendav dokument. Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et vaide esitaja sooviks oli kontrollida, kas korrakaitseosakonna juhataja asetäitja haridus vastab ametijuhendis toodud nõuetele.

6. Vastuses teabenõudele selgitas MUPO, et andmeid ametniku pädevuse kohta on võimalik kontrollida kutseregistrist (www.kutseregister.ee/kutsed) ametniku ees- ja perekonnanime järgi otsides. Tunnistuse numbrile klõpsates avaneb täpsem kutsestandardi kirjeldus.

   Lisaks selgitas MUPO, et varasem juhtimiskogemus aastatel 2007-2019 on turvaettevõtetes teenistusjuht (turvajuht), turvalahenduste müügijuht ja turvadivisjoni juht, kus tööülesannete hulka kuulusid nii protsesside kui inimeste juhtimine.

7. Vaide esitaja leidis, et MUPO ei ole edastanud talle haridust tõendavat dokumenti, kuna kutseregistris sellised andmed puuduvad.

8. AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt isiku eraelu puutumatust.

9. Haridust tõendavale dokumendile (diplomile) kantud andmed ei ole eriliiki isikuandmed. Seega on asutusel selliste dokumentide osas teabenõudele vastamisel kaalutlusruum isikuandmete kaitse ja avaliku teabe avaldamise valikul. PS § 26 näeb ette isiku eraelu kaitse – selle hulka tuleb arvestada ka isikandmete kaitse, sh selliste andmete kaitse, mis puudutavad isiku haridust. Seega tuleb teabevaldajal teabenõuete korral, kus küsitakse isiku haridust tõendavaid dokumente, ühelt poolt kaaluda teabenõudja eesmärki ja kaalukust saada teise isiku andmeid puudutavat avalikku teavet ja teiselt poolt isiku õigust oma eraelu puutumatusele.

10. See, kui isik tööle asudes peab tõendama oma haridust ja asutusel on kohustus seda kontrollida, ei tähenda see tingimata seda, et sellised dokumente on õigus igal isikul teabenõude korras nõuda. Siin ei saa isik asuda asutuse asemel kontrollima töötajate/ametnike pädevust. Ehk kui põrkuvad kas põhiõigust - õigus saada avalikku teavet ja õigus isikuandmete kaitsele/eraelu puutumatusele, siis tuleb tugevamini kaitsta eraelu puutumatust.

11. Nagu juba eelpool märkisime, siis inspektsioonile arusaadavalt oli vaide esitaja sooviks kontrollida korrakaitseosakonna juhataja pädevuse ja hariduse vastavust ametijuhendis toodud nõuetele.

12. Siinkohal selgitab Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajale, et kutse omandamist tõendab kutsetunnistus. Kutsetunnistus ei ole alati töötamise eeltingimus, kuid teatud ametikohtadel on see seadusega nõutav. Kutset võib anda õppeasutus, kellele on antud kutse andmise õigus, kui õppekava vastab kutsestandardile ja on riiklikult tunnustatud. Kutsenimetus ja kvalifikatsiooniraamistiku tase kantakse kutse andja õigust omava õppeasutuse väljastatavale akadeemilisele õiendile või hinnetelehele. Samuti võib kutset anda juriidiline isik või tema asutus või riigi- või valitsusasutus, kellele on avaliku konkursi tulemusena antud kutse andmise õigus.

13. Kutseseaduse § 21 lg 1 sätestab, et kutsetunnistus on elektrooniline kanne kutseregistris ja selle alusel väljastatud dokument, mis tõendab isiku kompetentsuse vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele, osakutse puhul kutsestandardi ühe või mitme osa nõuetele. Kutsetunnistuse õigsuse eest vastutab kutsetunnistuse väljastanud kutse andja. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt on kutset omaval isikul on õigus kasutada kutsetunnistuse kehtivuse ajal kutsetunnistusel märgitud kutsenimetust või selle lühendit ning esitleda end kompetentsena vastavalt antud kutsetasemele. Eeltoodust tulenevalt on isikul võimalik tõendada oma pädevust ja oskusi ka kutsetunnistusega. Antud juhul nähtub ka kutseregistrist, et Xxxx Xxxxxx on kutsetunnistus turvajuhi tase 5 välja antud Eesti Tuvaettevõtjate Liidu poolt ning korrakaitseametniku tase 5 Sisekaitseakadeemia poolt.

14. MUPO vastusest inspektsiooni järelepärimisele saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et tööle kandideerimisel lähtus MUPO ametniku pädevuse hindamisel veebiaadressil www.kutseregister.ee olevatest andmetest ning Curriculum Vitae sisust ning MUPO-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud muid haridust tõendavaid dokumente.

15. Kuna korrakaitseosakonna asetäitja pädevust on võimalik kontrollida kutseregistri kaudu, siis käitus MUPO õiguspäraselt kui juhatas vaide esitaja kutseregistrisse, kus on vaide esitajal endal võimalik kontrollida ametniku pädevust ja vastavaust kutsenõuetele. Seda enam, et turvajuhina töötamiseks peab olema turvategevuse seaduse kohaselt kutsetunnistus.

16. Küll aga võib MUPO-le ette heita seda, et kuna vaide esitaja soovis just korrakaitseosakonna osakonna juhataja asetäitja kõrgharidust või korrakaitseametniku kutseharidust tõendavat dokumenti ja vähemalt üheaastast juhtimiskogemust tõendavat dokumenti, siis kui selliseid dokumente MUPO-l ei olnud, siis oleks tulnud selles osas keelduda teabenõude täitmisest, mille osas on MUPO oma eksimust ka tunnistanud.

17. Lähtudes eeltoodust, et MUPO-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumente ning vaide esitaja on juhatatud olemasoleva avalikustatud teabe juurde, millist ka MUPO on lähtunud isiku kandideerimisel tema pädevuse hindamisel, siis jääb vaie rahuldamata nõudes, kohustada MUPO-t väljastama korrakaitseosakonna osakonna juhataja asetäitja kõrgharidust või korrakaitseametniku kutseharidust tõendav dokument ja vähemalt üheaastast juhtimiskogemust tõendav dokument.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel